

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Број: 01-011-1693/03.

Сарајево, 27. новембра 2003.

ЗАПИСНИК

24. сједнице Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, одржане 27. новембра 2003. године

Сједница је почела у 9,20 часова. Присуствовало је 37 посланика. Одсуство је оправдао Мирсад Теман. Без најаве су одсуствовали Фатима Лехо, Златко Лагумџија, Зоран Спасојевић и Муниб Јусуфовић (најавио закашњење, али није дошао до краја сједнице). Посланици СДС-а и Јелина Ђурковић, посланик ПДП-а, нису присуствовали дијелу сједнице кад се расправљало о Приједлогу закона о одбрани.

Из Савјета министара сједници су присуствовали министри Сафет Халиловић и Бариша Чолак, те замјеници министара Ивица Мариновић и Зоран Тешановић; представници Сталног војног комитета Стјепан Поцрња, Енес Бећирбашић и Саво Сокановић.

Из међународних организација сједницу су пратили: Marseli Fraser и Маја Рибар – ОНР, James R. Locher i M. Johnson – у име Комисије за реформу одбране; Снежана Голијанин – СФОР; Александар Вуковић – ОЕБС; Јелена Деспот ЕУРМ; Данијела Дабић – NDI; Мирсад Жига - Америчка амбасада; Богдан Николае – Румунска амбасада, те Ивица Чавар – Центар цивилних иницијатива.

Предсједавајући Никола Шпирић упознао је посланике да је прије почетка сједнице одржана сједница Колегија у проширеном саставу и да је Проширени колегиј прихватио приједлог да се предложени дневни ред допуни тако да се као 4. тачка уврсти именоване омбудсмена за људска права Босне и Херцеговине.

Мухамед Морањкић приговорио је што је сједница сазвана на највиши празник грађана исламске вјероисповијести – Бајрам. Што се тиче приједлога за допуну дневног реда, рекао је да за његов клуб нису прихватљиви принципи на којима је засновна ова тачка и да они прихватају да се она уврсти у дневни ред, али да ће бити уздржани приликом гласања о предложеним кандидатима.

Момчило Новаковић, у име Клуба СДС-а, предложио је да се 1. тачка – Приједлог закона о одбрани – скине са дневног реда ове сједнице и за то навео два разлога: прво, што постоји разлика у текстовима који су у процедури – што треба да разјасни Савјет министара као претходно питање и, друго, што Народна скупштина РС тек сутра разматра амандмане на Устав Републике Српске. Ове разлоге опширно је образложио.

Јелина Ђурковић придружила се приједлогу Момчила Новаковића и разлозима које је изнио, па казала да ће, ако ова тачка ипак остане у дневном реду, тај дио сједнице напустити.

У вези са приједлогом за скидање 1. тачке даље су дискутовали: Бериз Белкић, Милош Јовановић, Сеад Авдић, Љиљана Милићевић, Шефик Џаферовић, Никола Шпирић, Момчило Новаковић, Јелина Ђурковић, Милорад Живковић, Елмир Јахић, Мухамед Морањкић и Сеада Палаврић.

Послије ових дискусија, председавајући је дао паузу коју је раније, у име Клуба СДС -а, тражио Момчило Новаковић.

Послије паузе, **Момчило Новаковић** рекао је да је Клуб СДС-а у паузи желио да нађе одговарајућа рјешења у међусобним разговорима и разговорима између појединих клубова и посланика, те да је позиција у којој су били на почетка остала иста. Даље је, између осталог, рекао да су као Клуб спремни да уђу у ризик да буду једина српска странка која ће гласати за Закон о одбрани, али нису наишли на разумијевање да се расправа о закону одгоди и одржи након сједнице Народне скупштине. Нагласио је да Клуб СДС-а остаје на располагању за усвајање закона од сутра у 14,00 часова - након расправе о уставним амандманима у Народној скупштини РС.

Јелина Ђурковић казала је да ће за вријеме расправе о Приједлогу закона о одбрани напустити сједницу и изразила жаљење што је сједница Дома сазвана дан прије сједнице Народне скупштине. Нагласила је да ПДП закон подржава, али да на овај начин није спремна учествовати у изгласавању.

Послије ових обавјештења, Јелина Ђурковић и Момчило Новаковић напустили су сједницу, а други посланици СДС-а нису ни улазили у салу послје паузе.

Даље су поводом овог питања дискутовали Нијаз Дураковић и Никола Шпирић.

Нијаз Дураковић протествовао је у својој дискусији због понашања посланика СДС-а и ПДП-а. Запитао је зашто овај парламент треба уопште чекати “некакву тамо скупштину – јесу ли посланици СДС-а положили заклетву овом парламенту или Калинићевом парламенту и шта је прво – или Парламент БиХ или је парламент ентитета, те откуд та обавеза, поготово кад смо констатовали да је ова тачка пословнички обавезна. Ја, наравно, подржавам Пословник и од почетка сам био за то да се крене директно у расправу, а не да дозволимо овакву фарсу од овог парламента, рекао је, између осталог, Нијаз Дураковић.

Никола Шпирић, између осталог, рекао је да, ако је јавности БиХ упорно била сервирана прича да се дошло до мукотрпног компромиса, и ако неко данас каже да то није тај компромис, да је то тек сутра – онда се то зове лицемјерство. Ја припадам оној политичкој партији која жели да разговара о реформама и да усваја реформске законе, али се мора знати шта ово данас значи за државни парламент и шта значи за јавност БиХ, којој се из дана у дан говори да постоји парламентарна већина на реформским законима.

Даље је председавајући Шпирић изнио свој став да сједница може трајати и замолио да се расправља о амандманима и да се, излазећи једни другима у сусрет, не мијењајући суштину, дође до закона. Нагласио је да Клуб СНСД-а одустаје од свих својих амандмана, изузев једног, којим се предлаже професионална војска а да

нема регрутације, те ако се усвоји тај амандман, они ће гласати за Закон. Потом је констатовао да 24. сједница Дома има сљедећи

Д Н Е В Н И Р Е Д

1. Приједлог закона о одбрани БиХ (друго читање),
2. Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о Савјету министара БиХ (прво читање),
3. Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о министарствима и другим органима управе БиХ (прво читање)
4. Именовање омбудсмена за људска права Босне и Херцеговине.

Ад – 1: Приједлог закона о одбрани БиХ (друго читање)

Предсједавајући Дома констатовао је да су амандмане на Приједлог закона у пленарној фази поднијели: Момчило Новаковић – један амандман на амандман Комисије, Тихомир Глигорић, Клуб посланика СНСД-а, Мартин Рагуж и Момчило Новаковић – друге амандамне позивом на члан 94. тачка 3-а).

Мухамед Морањкић интервенисао је рекавши да је и он поднио амандмане.

Предсједавајући Шпирић одговорио је да је Мухамед Морањкић имао амандмане у комисијској фази који нису прихваћени, а да их послѣје није поново поднио. Љиљана Милићевић поднијела је 12 амандмана, али они нису поднесени благовремено, рекао је у уводу предсједавајући Шпирић.

Морањкић је устврдио да је он поднио амандмане прије сједнице Комисије позивом на члан 94. став 2. и да је рекао секретару Дома да, “ако имају неке недоумице, па ако његове амандмане у Комисији неко прескочи, да они иду на Дом”.

Секретар Дома **Бранка Тодоровић** појаснила је пословничку одредбу у вези са подношењем амандмана и нагласила да амандмани М. Морањкића носе датум 18.11., а Извјештај Комисије 19.11., те да спорни амандмани нису обновљени да би се бранили у пленарној фази.

Послѣје ових разјашњавања, предсједавајући Шпирић отворио је расправу о амандманима и о Приједлогу закона о одбрани у другом читању.

Тихомир Глигорић у својој дискусији на почетку је критиковао посланике СДС-а што су напустили сједницу. У вези с тим, између осталог, рекао је да су многи у јавности излазили са мишљењима да су много тога урадили, хвалили се добро урађеним послом, па данас овај маневар изненађује. Требали су остати до краја у овој причи и изјаснити се, у крајњем, и негативно.

Образлажући амандмане, Тихомир Глигорић рекао је да би било коректно прихватити његов амандман на члан 2. Приједлога закона, гдје се говори да је Војска Федерације формирана на основу закона из 1996., а за Војску РС није речено како је настала, па неким тумачењима може да се каже да је настала илегално. Свој други амандман на члан 47. опширно је образложио, стављајући, поред осталог, нагласак и на финансијска средства која се троше за регрутни састав Оружаних снага, рекавши да би било боље да се искористе за развој привреде и отварање нових радних мјеста.

Никола Крагуљ рекао је да његов клуб не обавезује текст који је усагласила скупштинска већина, али да они, под одређеним условима, уколико се

прихвате одређени амандмани, желе активно учествовати и подржати Закон. Од 15 амандмана које су поднијели, свега 5 је за њих суштина од којих не би одустали да би подржали закон, а то су амандмани 7., 9., 10., 11. и 12. Они су за принцип потпуно јасне надлежности, рационалности и оних рјешења која ће у наредном периоду брже доприносити успостављању повјерења на цијелом простору БиХ, а која ће бити далеко јефтинија него што је предвиђено овим законским пројектом, рекао је, између осталог, предједавајући Клуба СНСД-а Никола Крагуљ.

Сеада Палаврић обавијестила је Дом да је Клуб СДА спреман подржати Закон о одбрани у тексту како га је предложила Уставно-правна комисија и да су спремни прихватити амандмане Момчила Новаковића на члан 12. и 14.

Шефик Цаферовић подржао је став који је, у име Клуба СДА, изнијела Сеада Палаврић. У вези са амандманом којим се предлаже укидање регрутације, поновио је свој став који је изнио на Уставно-правној комисији, када је казао да постоји Анекс I-б. Дејтонског мировног споразума, који говори о равнотежи војних ефектива у региону и да укидање регрутног рока води постепеној демилитаризацији БиХ. Демилитаризација БиХ, без демилитаризације региона, није прихватљива ни за мене ни за СДА, рекао је, између осталог, Шефик Цаферовић.

Бериз Белкић рекао је да ће Клуб Странке за БиХ такође подржати закон онако како га је усвојила надлежна комисија. Што се тиче амандмана Момчила Новаковића, везано за различите верзије текста, рекао је да је то за њега техничко питање и да је очекивао да ће неко, у име предлагача закона, изаћи за говорницу и објаснити о чему се ради.

Јозо Крижановић обавијестио је Дом да ће Клуб СДП-а подржати Приједлог закона, полазећи од тога да је ово ипак значајан корак у реформи одбране, иако су раније изнијели став да нису задовољни ни ширином ни дубином ових реформи.

Милорад Живковић предложио је да се да још времена да се амандмани усагласе, с обзиром да су ставови дијаметрално супротни, а да се сједница сазове што прије – може и у понедељак.

Никола Шпирић заложил се за усвајање амандмана Клуба СНСД-а везано за регрутацију. Поред осталог, рекао је да мисли да се регрутацијом не постиже равнотежа у региону – о чему су колеге говорили – и да се поштује принцип 8.000 плус 4.000 професионалаца. То значи да професионалци иду у оружане снаге и да буду стуб унутрашње и спољне сигурности, рекао је Никола Шпирић. У име Клуба СНСД-а, предложио је паузу да предједавајући клубова сједну и виде постоји ли могућност да се направи помак једних ка другима како би се усвојио закон.

Сеада Палаврић одговорила је да је Клуб СДА анализирао амандмане и да нема потребе да иде на састанак предједавајућих клубова.

Предједавајући Шпирић дао је паузу и позвао предједавајуће клубова на састанак.

Послије паузе, предједавајући Шпирић обавијестио је Дом да је у паузи одржан састанак предједавајућих клубова и да се разговарало о амандманима и о томе да је Клуб СНСД-а спреман повући све своје амандмане, осим амандмана којим се предлаже укидање регрутације и увођење професионалног и резервног састава Оружаних снага, а да се одреди прелазни рок од 2 године док се не створи професионални војни састав. Рекао је да ово није наишло на одобравање, али да је

било преобладајуће расположење да се прихвати, изузев става Клуба СДА. Нагласио је да ће Клуб СНСД-а подржати Закон ако се усвоји овај амандман, што није у колизији са НАТО стандардима.

Сеада Палаврић казала је да СДА такав амандман не може прихватити и да су спремни о томе расправљати кад будемо имали јединствену војску и кад буду испуњени сви услови за НАТО.

Сеад Авдић је рекао да жели указати на методолошку чињеницу која је заобиђена на овом засједању, те позвао представнике Војног комитета да кажу како се дошло до овог закона и да ли се нешто може мијењати. Било би нужно чути ове људе који су кључни субјекти у креирању текста овог закона, рекао је, између осталог, Сеад Авдић.

Предсједавајући Шпирић одговорио је, између осталог, да нема ништа против да људи који су правили закон добију ријеч ако то затраже, али сви ми знамо како се дошло до компромиса и закона и ми се питамо хоћемо ли мијењати или не и хоћемо ли приближавати ставове или нећемо. Затим је дао ријеч представнику Сталног војног комитета, који се тек тада јавио.

Енес Бећирбашић, представник Сталног војног комитета, у својој дискусији у вези са разликом у верзијама закона, рекао је да вјерује да је техничка грешка у погледу разлике у српској верзији и да су у некој претходној варијанти у члану 8. имали продужену реченицу, што је током каснијег рада Комисије избрисано јер се сматрало сувишним.

У вези са питањем регрутације, Бећирбашић је, између осталог, рекао да је и у току рада на закону било различитих приједлога, али је компромисом договорено рјешење да се не иде на укидање регрутације, да оружане снаге буду састављене од професионалног, регрутног и резервног састава, с тим што постоји препорука да се регрутни контингент смањи за 50%. Друга препорука, која ће у ентитетским законима ући као обавеза, јесте да се војни рок смањи са 6 на 4 мјесеца, рекао је, између осталог, Енес Бећирбашић и замолио да се сада не отвара пакет који су они понудили, јер је овакав подржан и од стране Брисела, и од стране свих релевантних политичких лидера и странака које су имале своје представнике у Комисији.

Младен Поточник предложио је да Дом усвоји закон како је усаглашен, а касније да се направи анализа и иде са евентуалним измјенама.

Винко Зорић обавијестио је Дом да ће Клуб посланика ХДЗ-Демокришћани подржати Закон о одбрани како га је усвојила Уставно-правна комисија. Рекао је да би они могли прихватити и амандман о којем је говорио Никола Шпирић, са прелазним роком како се договоре остали у Дому, али то није услов.

Даље су кратко дискутовали Бериз Белкић, Ибрахим Ћедовић, Милорад Живковић и Мартин Рагуж. Након дискусије, предсједавајући је на гласање дао амандмане који су у процедури.

Прво се Дом изјаснио о амандманима Клуба СНСД-а од 1. до 16. Ни један амандман није добио већину гласова.

Услиједило је гласање о два амандмана Тихомира Глигорића, који такође нису добили већину.

Мартин Рагуж повукао је своја два амандмана.

Даље је предсједавајући на гласање дао амандман Момчила Новаковића на амандман Комисије на члан 14. Закона. Ни овај амандман није усвојен.

На крају, Дом се изјаснио о амандманима М. Новаковића, које је поднио позивом на члан 94. тачка 3-а) Пословника.

Амандман број 1. није усвојен.

За амандман број 2. од 32 присутна гласало је 14 посланика, против је гласало 13, уздржао се 1. По ентитетима, из Федерације БиХ за је гласало 13, из Републике Српске 4. Како није било ентитетске већине, одмах је спроведено усаглашавање у Комисији Колегија.

Предсједавајући је обавијестио да је у Колегију постигнута сагласност и да је амандман број 2. усвојен.

За амандман број 3. гласало је 15, против 13, уздржала се 3 посланика. По ентитетима – из Федерације БиХ за је гласало 11, из Републике Српске 5.

Предсједавајући је констатовао да је и амандман број 3. усвојен. Затим је на гласање дао Приједлог закона о одбрани БиХ.

Од 32 присутна, за је гласало 26, против 6 посланика.

По ентитетима, из Федерације за је гласало 25, из Републике Српске 1. Према томе, Приједлог закона није добио ентитетску већину.

Шефик Џаферовић затражио је да се и о Приједлогу закона одмах спроведе усаглашавање. Међутим, предсједавајући Никола Шпирић није се сагласио, рекавши да закон има већу тежину, те да ће се усаглашавање завршити у року предвиђеном Пословником.

У вези са питањем усаглашавања, у дискусији су учествовали Шефик Џаферовић, Никола Шпирић, Сеада Палаврић, Петар Кунић, Нијаз Дураковић, Тихомир Глигорић, Хасан Муратовић, Милорад Живковић, Винко Зорић, Изет Хацић и Јозо Крижановић. Послије ових дискусија, предсједавајући је дао паузу како би се покушала постићи сагласност. Послије паузе, обавијестио је Дом да се није постигла сагласност и да ће Колегиј искористити пословничку могућност у року од наредна три дана.

Овим је реализован рад по 1. тачки дневног реда.

Ад – 2: Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о Савјету министара БиХ (прво читање)

Тихомир Глигорић предложио је да се одгоди расправа о Приједлогу закона о измјенама и допунама Закона о Савјету министара, с обзиром да није усвојен Закон о одбрани, а измјене овог закона проистичу из Закона о одбрани.

Хасан Муратовић успротивио се приједлогу Глигорића, рекавши да се овај законски приједлог разматра данас у првом читању и затражио да се поштује усвојени дневни ред да не би губили вријеме.

Како више није било пријављених дискутаната, предсједавајући је Приједлог закона дао на гласање.

Од 31 присутног, за је гласало 27, уздржала су се 3 посланика.

Предсједавајући је констатовао да је Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о Савјету министара усвојен у првом читању.

Ад – 3: Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о министарствима и другим органима управе БиХ (прво читање)

Никола Шпирић је у својој дискусији рекао да се ради о законском пројекту, који чини пакет закона везано за реформу одбране, па је скренуо пажњу само на финансијска средства, гдје се каже само да су за спровођење овог закона

потребна додатна финансијска средства. Нагласио је да је неопходно да предлагач каже колика су то финансијска средства потребна и одакле ће се обезбиједити, те да он због тога неће гласати за овај законски приједлог у првом читању.

Сеада Палаврић казала је да може разумјети примједбу Шпирића, али да га жели подсјетити на Приједлог закона о реституцији који је он предложио, у којем такође није могао изразити у новчаним средствима колико ће коштати спровођење тог закона. Запитала је хоћемо ли се једнако понашати и када буде тај закон на дневном реду, те нагласила да аргумент који је Шпирић изнио није разлог да се предложени закон не усвоји.

Послије ове дискусије, Дом је усвојио Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о министарствима и другим органима управе у првом читању. За Приједлог закона гласало је 28, против 5, уздржао се 1 посланик.

Ад – 4: Именовање омбудсмена за људска права Босне и Херцеговине

Бериз Белкић обавијестио је Дом да Клуб посланика Странке за БиХ неће подржати приједлог Предсједништва БиХ из више разлога, од којих је навео два основна, а то су: Закон о омбудсмену и сама природа посла апсолутно подразумијева личности без политичког ангажмана, а сва три предложена кандидата су људи за које добро знамо да су политички били ангажовани или јесу и сада. Осим тога, неки од кандидата, конкретно гђа Савић, у свом досадашњем раду у неким релацијама показала је да јој није баш стало до основних људских права, гласајући против конститутивности народа у БиХ, рекао је, између осталог, Бериз Белкић.

Нијаз Дураковић је такође рекао да је приједлог дошао из Предсједништва, што је за њега срамна чињеница, јер они добро знају да је у закону изричито наведено да судије морају бити апсолутно нерпистрасни и не смију бити страначки ангажирани. Изнио је примјер да је Мариофил Љубић у руководству ХДЗ-а више од 10 година.

Винко Зорић реплицирао је Нијазу Дураковићу рекавши да Мариофил Љубић није у врху Хрватске демократске заједнице.

Послије ових дискусија, Дом је усвојио приједлог Предсједништва БиХ да се за омбудсмена за људска права именују: Снежана Савић, Мариофил Љубић и Сафет Пашић.

За именовање, од присутних 37, гласала су 23 посланика, против је гласало 10, уздржала су се 4. Предсједавајући је констатовао да по Закону за именовање омбудсмена треба да гласају двије трећине присутних који су гласали, а да се уздржани не броје.

Овим је завршена 24. сједница Представничког дома.

Саставни дио Записника је транскрипт сједнице.

Сједница је завршена у 16,30 часова.

С Е К Р Е Т А Р
ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА
Бранка Тодоровић

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА
др Никола Шпирић